

Rektor Moira von Wrights inskriptionstal den 3 september 2020

Bästa studerande, medarbetare, kolleger och vänner.
Hyvät Åbo Akademin ystävät, dear colleagues and students!

Höstterminen har börjat, och till allas glädje har vi kunnat se våra nya studerande, våra gulnäckar, röra sig i små grupper omkring på campus och på det sättet ge liv åt ett universitet som till stora delar varit tyst och ödsligt det senaste halvåret sedan dörrarna till byggnaderna i Åbo och Vasa stängde i mars. Alla ni medarbetare, studerande, samarbetspartners och andra viktiga människor omkring oss, har gjort ett fantastiskt arbete för att underlätta tillvaron och samtidigt se till att covid-19 inte sprids. Digitala ansökningsprov, disputationer på nätet, lunchwebbinarier kring forskningsfrågor – allt det här har blivit en del av det nya normala och en verklighet som vi inte kunde förutspå för ett år sedan. För det ska ni alla ha ett stort tack!

Tack vara er uppfinningsrikedom hålls de goda vetenskapliga samtalen vid liv; studerande slutför sina kurser och forskare lägger sista handen vid artikelmanuskripten, precis som tidigare år. Vårt universitet har visat en häpnadsväckande förmåga att anpassa sig till den nya situationen. Våra digimentorer och pedagogiska utvecklare gör underverk när det gäller att lotsa oss in i nya arbetssätt, och våra IT-experter dyker försynt upp med kameror och mikrofoner och spelar in föreläsningar, tal och diskussioner som sedan sprids via vårt interna och externa nät. Jag är oerhört stolt över er *teknokulturella bildning!*

Pandemin är tyvärr inte över, vi måste fortsättningsvis leva med osäkerheten. De praktiska omständigheterna kring studier, undervisning och forskning kan ändras med kort varsel – det ska vi vara beredda på. Vi måste upprätthålla säkerhetsavstånd och god handhygien, kanske bära mask, respektera rekommendationerna för karantän och aldrig besöka campus om vi känner oss sjuka.

Despite the COVID-19 restrictions, Åbo Akademi University has made some key strides over the past year, thanks to all of you! We have received several large research grants from the Academy of Finland, EU and other prestigious funders for areas such as history, political science, cell biology, and environmental and marine biology. We have also received Erasmus Mundus funding for international and joint masters programmes as well as donations for professorships, just to name a few of our successes.

The new building under construction on Henrikinkatu in Turku (Aurum) should be ready to house several of our activities and projects by the end of this academic year. In Vaasa, our section of the Tritonia library is moving to Academill and will contribute positively to the academic environment here.

Åbo Akademi har slutit ett nytt avtal med undervisnings- och kulturministeriet. Här framgår både vårt vidgade utbildningsuppdrag och de särskilda strategiska satsningar som vi förväntas bidra med. En viktig nyhet är det faktum att vi nu äntligen fått rätt att ge provisorsutbildning. Våra första studenter hoppas vi kunna ta emot om ett år.

Åbo Akademis nya strategi omfattar fyra fokusområden: Nordens port till Finland; Akademisk kvalitet; Öppna och inspirerande campus; Framtidens arbetsplats. Jag vill här lyfta fram ett tema som kanske inte funnits med i diskussionen så starkt än, det är temat *bildning*.

Vi säger att vi är *ett havsnära bildningsuniversitet*. Det havsnära är en sammanfattning av att vi svensktalande i Finland främst bor i kustområdena; vi lever av och för och på havet. Vår forskning kan i vid mening sägas vara av relevans för havet och för Östersjöns framtid i så gott som alla avseenden. Men *bildningen* då – det var ju dit jag ville komma – vad står den för, och varför dammar vi av ett sådant ord och tar det med i en strategi som sträcker sig tio år framåt?

Förr avsåg man ofta en viss specifik kunskap och förmåga att föra sig i sociala sammanhang när man talade om bildning, men vid Åbo Akademi har vi fångat upp en bredare och mer kritisk användning av begreppet.

Vi skriver exempelvis att vi ska ha "bildningsdimensioner i alla utbildningar", att våra studerande ska utveckla en vetenskaplig läskunnighet, att vi ska vara inkluderande och ha förmåga att reflektera och inta olika perspektiv. Den bildning vi sprider och representerar handlar inte bara om att förvalta vårt kulturarv utan minst lika mycket om att utveckla vår förmåga att intressera oss för andra, och för det nya och kanske främmande – att kunna uppskatta något utan att själv vilja ha det.

Bildning är vår förmåga att hantera gränssnittet mellan människa och natur, mellan människa och teknik. Bildning är inget tidlöst ideal. Det har ändrat innehåll under de senaste hundratals åren, men alltid hämtat sin inspiration från föreställningen om den skapande och kreativa människan. Bildning har i ökande grad kommit att handla om de frågor som berör oss i levande livet, de utmaningar vi har att hantera här och nu.

"Ropet efter bildning får sin energi i konfrontationen med specifika utmaningar som träder fram i konkreta historiska situationer", säger Kristensson Ugglai .

Digitalisering, social distansering, internationalisering och global omställning är exempel på sådana specifika konkreta utmaningar som vi konfronteras med i dag. De utgör den fond mot vilken vi ska ta fram meningsfulla planer för och tankar om bildning vid Åbo Akademi.

Utöver bildningsutmaningen står vi inför utmaningar när det gäller ekonomin. Vi vet att Finlands ekonomi är utsatt på grund av de begränsningar som coronaepidemin medför, och det leder i sin tur till ekonomiska följdverkningar i vår verksamhet. En donationskampanj för Åbo Akademi har påbörjats. Staten erbjuder motfinansiering för de privata donationer som universiteten får under de två kommande läsåren. Vi hoppas på god uppslutning i medelinsamlingskampanjen och vi för gärna en dialog med alla som vill stöda hela Finlands svenska mångvetenskapliga bildningsuniversitet.

Dear students, colleagues and friends. I have spoken about our new university strategy for the coming years and about our ambition to include Bildung into all our studies, in order to give our students rich perspectives and an ability to appreciate knowledge and writings from other areas of research than their own.

*I want to especially greet those of you who are new at Åbo Akademi;
Those of you who are returning from your holidays I wish welcome back;
and those of you who are co-partners and friends, welcome to follow and co-operate with us!*

I wish you all an interesting and safe year!

Jag önskar er alla ett intressant, givande och tryggt läsår!

i Bengt Kristensson Ugglas (2007, s. 111), "Flexibilitet eller bildning?", B. Gustavsson (red.) *Bildningens förvandlingar*, Daidalos.

Åbo Akademi // Domkyrkotorget 3, 20500 ÅBO // Tel. +358 2 215 31 // abo.fi